

Knižnica a informačné centrum Stavebnej fakulty STU

Po úspešnej realizácii kompletnej rekonštrukcie priestorov a modernizácie technického a počítačového vybavenia, ako hlavného investičného zámeru Stavebnej fakulty STU v roku 2003, sa Knižnica a informačné centrum SvF STU stala jednou z najmodernejších a najprogressívnejších akademických knižníc na Slovensku v súčasnosti, spomedzi všetkých 51 slovenských akademických knižníc. Z uvedených dôvodov sa teší záujmu nielen zo strany svojich používateľov, študentov a pedagógov SvF, ale aj širokej odbornej verejnosti.

Knižnica a informačné centrum (KIC) Stavebnej fakulty predstavuje teoretickú základňu pre individuálne vzdelávanie a výskum pedagógov, vedeckých pracovníkov a študentov Stavebnej fakulty STU. KIC SvF plní všetky funkcie vysokoškolskej knižnice so zameraním na budovanie knižných a časopiseckých fondov a poskytovanie vedeckých informácií v profile pedagogického a výskumného procesu Stavebnej fakulty STU.

Vo vedomostnej spoločnosti neustále narastajú nároky na získavanie kvalitných a relevantných odborných informácií. Knižnica a informačné centrum SvF si je plne vedomá svojho poslania nielen sprístupňovať odborné informácie a zdroje, ale aj vzdelávať svojich používateľov pri práci s elektronickými informačnými zdrojmi, ktorých softvérové nástroje sa pri súčasnom rozvoji informačného priemyslu na celom svete neustále skvalitňujú.

Vybavenie KIC pre poskytovanie služieb

KIC zabezpečuje knižničné procesy centrálné pre celú fakultu a poskytuje služby užívateľom – dopĺňovanie knižného fondu, evidenciu a klasifikáciu knižného fondu, budovanie katalógov, evidenciu časopiseckého fondu, absenčný výpožičný proces, prezenčné štúdium v študovni, medziknižničnú výpožičnú službu (vrátane medzinárodnej), poskytovanie informácií a sprístupňovanie domácich a zahraničných odborných elektronických informačných zdrojov databáz (on-line, CD-ROM), informačnú výchovu a vzdelávanie užívateľov, výstavy odborných publikácií, skúšobné prístupy do zahraničných databáz a elektronických informačných zdrojov po dohode s ich producentami, a elektronické doručovanie dokumentov – Document Delivery Service.

Uvedením modernej knižnice a informačného centra Stavebnej fakulty STU do prevádzky v septembri 2003 boli splnené nasledovné ciele:

- **zvýšenie kapacity miest v študovni** - počet miest veľkokapacitnej študovne sa zvýšil na 130,
- **zvýšenie počtu pracovných staníc na prácu s elektronickými informačnými zdrojmi s pripojením na Internet s vysokou prenosovou rýchlosťou** - počet pracovných staníc vo veľkokapacitnej študovni pre prácu užívateľov s elektronickými informačnými zdrojmi bol zvýšený na 20 (jednotlivé pracovné stanice majú nastavené prístupové cesty k špecializovaným informačným zdrojom), v celom priestore študovne sú k dispozícii pripojky na prácu používateľov knižnice s vlastnými laptopmi,
- **zlepšenie prístupu používateľov k zahraničným odborným databázam - databázy sú prístupné on-line**, priamo cez všetky IP adresy Databázového centra KIC a cez IP adresy všetkých počítačov na pracoviskách Stavebnej fakulty STU
- **zlepšenie prístupu k elektronickým časopisom – plné texty časopisov sú prístupné on-line**, priamo cez všetky IP adresy Databázového centra KIC a cez IP adresy všetkých počítačov na pracoviskách Stavebnej fakulty STU
- **skvalitnenie kopírovacích služieb na multifunkčnom kopírovacom prístroji**, čo umožňuje v krátkom čase uspokojiť nároky veľkého množstva užívateľov so záujmom o túto alternatívnu formu získania časti odborného dokumentu z fondu KIC
- **zavedenie služby elektronického zasielania plných textov článkov z databáz zahraničných vydavateľstiev – Document Delivery Service**, prostredníctvom medzinárodného konzorcia knižníc SUBITO. Používatelia Knižnice a informačného centra Stavebnej fakulty STU získajú plný text požadovaného dokumentu mailom do 72 hodín.

Vybudovaním nových priestorov KIC a ich slávnostným odovzdaním v septembri 2003 sa napĺňanie koncepcie rozvoja Knižnice a informačného centra na SvF STU neskončilo. Pokračuje v rovine rozšírenia služieb poskytovaných KIC, dobudovania personálneho obsadenia a rozšírenia otváracích hodín študovne aj výpožičného oddelenia. Ku zvýšeniu úrovne služieb poskytovaných KIC prispelo aj vybavenie dostatočným množstvom šatňových skriniek pre užívateľov KIC a úplné presťahovanie skladových priestorov do blízkosti výpožičného oddelenia. Úprava priestorov v susedstve KIC sa dokončila vo februári 2006.

Databázy a elektronické informačné zdroje

Knižnica a informačné centrum poskytuje študentom, pedagógom a výskumným pracovníkom širokú škálu titulov odborných databáz a elektronických informačných zdrojov on-line, priamo cez všetky IP adresy Databázového centra KIC a cez IP adresy všetkých počítačov na pracoviskách Stavebnej fakulty STU.

Jednotlivé tituly databáz a elektronických informačných zdrojov zahŕňajú bibliografické aj plnotextové zdroje, ktoré umožňujú komfortný spôsob získavania odbornej literatúry vo forme plných textov článkov, kníh a monografií v pdf formáte, vrátane fotografií, grafov, tabuliek a v mnohých prípadoch aj s možnosťou interaktívnych výpočtov priamo v elektronickom odbornom dokumente.

Niektoré tituly databáz sú predplatené z finančných prostriedkov Slovenskej technickej univerzity, niektoré sú sprístupnené v rámci IT projektov MŠ SR, do ktorých sa zapájame.

Knižnica a informačné centrum Stavebnej fakulty STU sprístupňuje nasledovné tituly databáz a elektronických informačných zdrojov:

- **Web of Science** (licencia pre slovenské univerzity s podporou MŠ SR),
- **EBSCO** (celonárodná licencia s podporou SNK a MK SR)

- **Springer Link** (celouniverzitná licencia z prostriedkov STU)
- **Engineering Village 2** (celouniverzitná licencia z prostriedkov STU)
- **Science Direct** (celouniverzitná licencia z prostriedkov STU)
- **ENGnetBASE** (celouniverzitná licencia z prostriedkov STU)
- **ProQuest 5000 International** (licencia pre akademické knižnice v rámci centrálnych rozvojových projektov IT MŠ SR)
- **Knovel Library** (licencia pre akademické knižnice v rámci centrálnych rozvojových projektov IT MŠ SR)
- **SCOPUS** (licencia pre akademické knižnice v rámci centrálnych rozvojových projektov IT MŠ SR)
- **ACM Digital Library** (licencia pre akademické knižnice v rámci centrálnych rozvojových projektov IT MŠ SR)
- **IEEE Computer Science Digital Library** (licencia pre akademické knižnice v rámci centrálnych rozvojových projektov IT MŠ SR)
- **Elektronische Zeitschriftenbibliothek** (prístup k plným textom 15 614 titulov voľne prístupných titulov odborných elektronických časopisov)
- **Slovenská národná bibliografia** (na CD ROM)
- **American Society of Civil Engineers Online Research Library** (fakultná licencia z prostriedkov Stavebnej fakulty STU)

Veľkým odborným prínosom bolo predplatenie **plnotextovej vedeckej knižnice ASCE** – (American Society of Civil Engineers - Zväz amerických stavebných inžinierov) s názvom **ASCE Online Library** na roky 2007 a 2008 (ročné predplatné 10.000 USD), z prostriedkov Stavebnej fakulty STU.

Knižnica ASCE poskytuje online prístup zo všetkých počítačov na Stavebnej fakulte do 30 kľúčových časopisov z oblasti stavebníctva, z toho je 21 karentovaných. Navyše je umožnený prístup k plným textom všetkých článkov z titulov uvedených časopisov 15 rokov spätne, vrátane kompletnej produkcie vedeckých zborníkov ASCE, vrátane archívnych.

Bezplatné skúšobné prístupy do databáz a elektronických informačných zdrojov

Knižnica a informačné centrum Stavebnej fakulty STU pravidelne oslovuje producentov zahraničných odborných databáz a vydavateľstvá odbornej literatúry v elektronickej forme so žiadosťou o bezplatný skúšobný prístup na obdobie 1 mesiaca, alebo dlhšieho obdobia, pre všetkých študentov a pedagógov fakulty cez počítače Databázového centra KIC, alebo na základe IP adries počítačov priamo na pracoviskách.

Vzhľadom na medzinárodnú spoluprácu a pracovné kontakty vedúcej KIC má knižnica vysokú úspešnosť a ekonomickú efektívnosť pri pravidelnom sprístupňovaní veľkého množstva titulov databáz a elektronických informačných zdrojov pre akademickú obec SvF STU:

- databázy **ENGnetBASE, ENVIOnetBASE, Gale Virtual Reference Library** (marec 2003)
- databáza **ProQuest** (marec 2004)
- databázy vydavateľstva **Thomson Gale** (apríl 2004)
- databáza **Kluwer eBooks** (január 2005)
- databáza **Geoscience World** (marec 2005)
- databáza **CSA Technology Research Database** (október 2005)
- databáza **Euclid Prime collection** (november 2005)
- databázy **Safari Tech Books a Business Books Online** (december 2005)
- databáza **RefWorks** (máj 2006)
- databáza **Gale Virtual Reference Library** (jún 2006)
- databáza **Business Source Complete** (november 2006)
- databáza svetových hospodárskych informácií **Factiva** (február 2007)
- databáza **CSA Illustrata a Illumina** (marec 2007)
- online novinový portál **Library Press Display** (marec 2007)
- kolekcia **e-books vydavateľstva Elsevier** (jún 2007)
- plné texty a archív prestížneho časopisu **Physics World** (september-november 2007)
- databáza odborných článkov z vyše 180 titulov akademických časopisov vydavateľstva **Oxford University Press** (október-november 2007)
- elektronický časopis vydavateľstva **AAAS Science Online** (november 2007 – január 2008)

Služby pre pedagogických a výskumných pracovníkov

Knižnica a informačné centrum zabezpečuje knižničné procesy centrálnne pre celú fakultu a poskytuje širokú škálu služieb užívateľom, pričom pre pedagógov, výskumných pracovníkov a doktorandov poskytuje adresné služby podľa ich odbornej špecializácie:

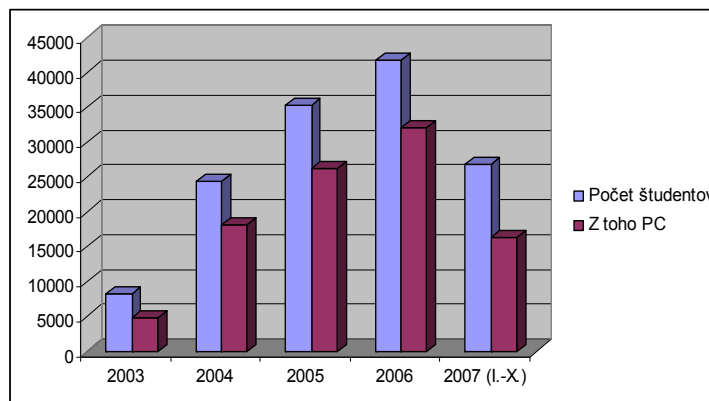
- ❑ zabezpečenie komfortného a nepretržitého prístupu do zahraničných databáz
- ❑ zabezpečenie bezplatných skúšobných prístupov do zahraničných databáz
- ❑ sledovanie ohlasov pedagogických a výskumných pracovníkov v citačných databázach
- ❑ poskytovanie rešerší k výskumným úlohám a grantom
- ❑ poskytovanie rešerší k medzinárodným projektom
- ❑ zasielanie adresných mailov o nových odborných publikáciách, časopisoch, databázach a informačných zdrojoch podľa špecializácie
- ❑ školenia pre študentov PhD štúdia, pedagogických a výskumných pracovníkov o možnostiach získavania informácií, rešerší a plných textov publikácií prostredníctvom elektronických databáz a služieb poskytovaných KIC Stavebnej fakulty
- ❑ prieskum potrieb a požiadaviek návštevníkov študovne a knižnice (dotazníky, web KIC)
- ❑ organizovanie odborných výstav publikácií vydavateľstiev podľa špecializácie
- ❑ elektronické doručovanie dokumentov – Document Delivery Service
- ❑ organizovanie odborných prezentácií databáz priamo zahraničnými školiteľmi

Návštevnosť a využívanie služieb KIC

Rozšírená ponuka služieb, ako aj otváracieho času študovne spôsobili nárast záujmu o Knižnicu a informačné centrum v radoch študentov a pedagógov fakulty. Návštevnosť študovne KIC dosiahla v školskom roku 2005/2006 **rekordnú úroveň za celú prevádzku – až 40 337 návštevníkov**. Najvyššiu návštevnosť od otvorenia vôbec sme zaznamenali v októbri 2006 – spolu 6 853 používateľov. Návštevnosť študovne má extrémne stúpajúcu tendenciu. **Študovňa je otvorená nepretržite 9 hodín denne od 9:00 do 18:00 hod.**

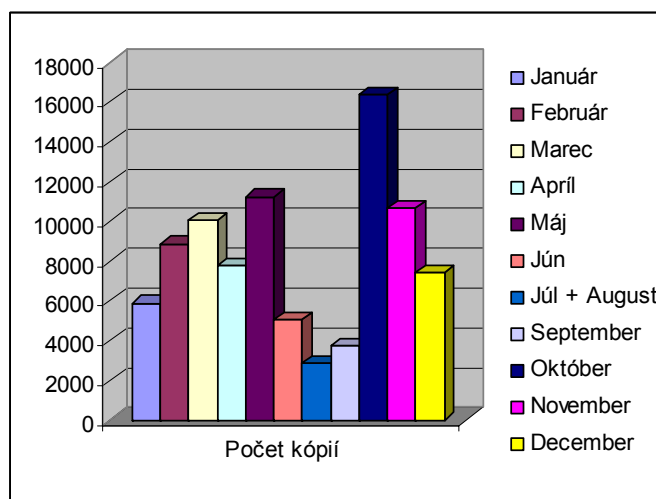
Návštevnosť študovne a databázového centra KIC v období 2003 - 2007

Rok	Počet študentov	z toho na PC
2003	8 237	4 797
2004	24 498	18 251
2005	35 257	26 208
2006	41 825	32 133
2007 (I.-X.)	26 823	16 349
Spolu	136 640	97 738

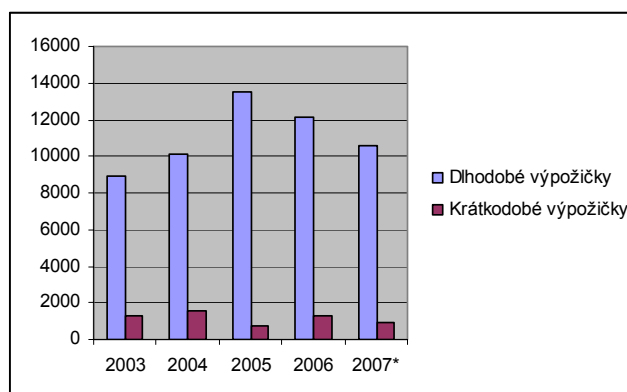
Využívanie xerografických služieb z dokumentov KIC v období 2004 – 2007

Obdobie 2004 - 2007	Počet kópií
Január	5 878
Február	8 867
Marec	10 070
Apríl	7 791
Máj	11 230
Jún	5 070
Júl + August	2 876
September	3 719
Október	16 349
November	10 642
December	7 445
Spolu (2004 – 2007)	89 937

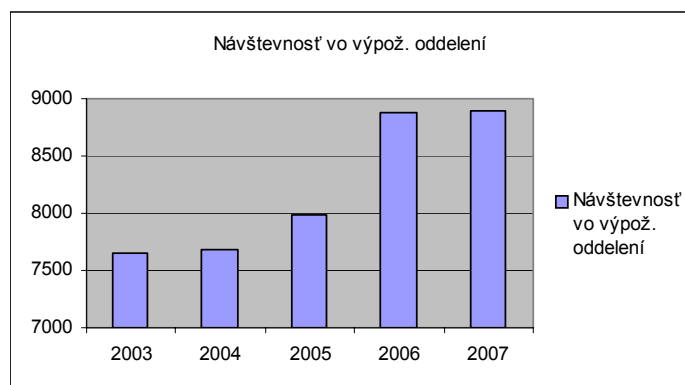
Počet dlhodobých a krátkodobých výpožičiek KIC v období 2003 - 2007

Rok	Dlhodobé výpožičky	Krátkodobé výpožičky	Výpožičky spolu
2003	8 950	1 252	10 202
2004	10 112	1 584	11 696
2005	13 491	746	14 237
2006	12 141	1 320	13 461
2007	10 549	956	11 505
2003-2007	55 243	5 858	61 101

Návštevnosť vo výpožičnom oddelení KIC v období 2003 - 2007

Roky	Návštevnosť vo výpož. oddelení
2003	7 656
2004	7 683
2005	7 991
2006	8 883
2007	8 891
2003-2007	41 104

Knižné a časopisecké fondy KIC, ich sprístupňovanie a doplňovanie

Knižné fondy KIC

Knižnica a informačné centrum v súčasnosti spravuje a sprístupňuje svojim používateľom **107 700 knižných jednotiek**, ktoré sú k dispozícii pre prezenčnú službu v študovni, alebo pre absenčnú výpožičnú službu.

Neoddeliteľnou súčasťou knižných fondov KIC sú aj fondy 23 knižníc, ktoré sú dislokované na jednotlivé pracoviská fakulty (čiastkové knižnice). Fond čiastkových knižníc je budovaný a spravovaný katedrami, podlieha však evidenčnej povinnosti KIC a je súčasťou centrálného katalógu knižného fondu Stavebnej fakulty STU.

KIC je zapojené do celouniverzitného projektu na implementáciu jednotného knižničného integrovaného softvéru OLIB – Oracle Libraries, ktorý umožňuje interaktívne prepojenie databáz všetkých knižníc na STU, a v ktorom sa buduje elektronický katalóg knižného fondu celej Slovenskej technickej univerzity, s informáciou o možnom prístupe k publikácii.

Doplňovanie knižných fondov KIC realizuje pravidelne formou kúpy, výmenou alebo darom. Veľký podiel knižných darov od vydavateľstiev odbornej literatúry získala Knižnica a informačné centrum pri príležitosti slávnostného otvorenia v nových priestoroch v septembri 2003. Vzhľadom na medzinárodnú spoluprácu a pracovné kontakty vedúcej KIC má knižnica vysokú úspešnosť pri získavaní odborných publikácií do fondov knižnice darom alebo výmenou za ucelené ročníky odborného časopisu Slovak Journal of Civil Engineering, vydávaným Stavebnou fakultou v anglickom jazyku.

Informačné technológie v posledných rokoch umožňujú sprístupňovať používateľom knižné publikácie aj v elektronickej forme. Knižnica a informačné centrum SvF sprístupňuje pre študentov, pedagógov a výskumných pracovníkov fakulty ďalšie tisíce titulov odborných publikácií a zborníkov renomovaných odborných vydavateľstiev on-line, cez počítače Databázového centra KIC, alebo počítače na základe IP adries priamo na pracoviskách.

KIC SvF sprístupňuje plnotextové odborné publikácie z vydavateľstva Springer, Elsevier, American Society of Civil Engineers a veľmi využívané sú elektronické príručky Knovel, ktoré umožňujú interaktívne výpočty a grafické výstupy priamo v dokumente.

Časopisecké fondy KIC

Domáce a zahraničné odborné časopisy sú významným zdrojom aktuálnych informácií pre potreby výskumu, výuky a individuálneho vzdelávania na pôde Stavebnej fakulty STU.

Prevažná časť odoberaných titulov je sprístupnená v priestoroch študovne KIC, ktorá je počas celého roka extrémne navštevovaná, čím je zaručené frekventované využívanie periodík.

Doplňovanie domácich a zahraničných časopiseckých fondov KIC sa realizuje pravidelne formou kúpy, výmenou alebo darom. Knižnica a informačné centrum sa podieľa na distribúcii odborného časopisu Slovak Journal of Civil Engineering (štvrtročník), vydávaného Stavebnou fakultou v anglickom jazyku. Významný podiel pri získavaní periodík preto zohráva výmena za jeho ucelené ročníky s inými domácimi a zahraničnými inštitúciami.

KIC prispieva do Súborného katalógu periodík, ktorý pre celé Slovensko spravuje Univerzitná knižnica v Bratislave, a pravidelne dodáva záznamy o tituloch odoberaných na SvF STU.

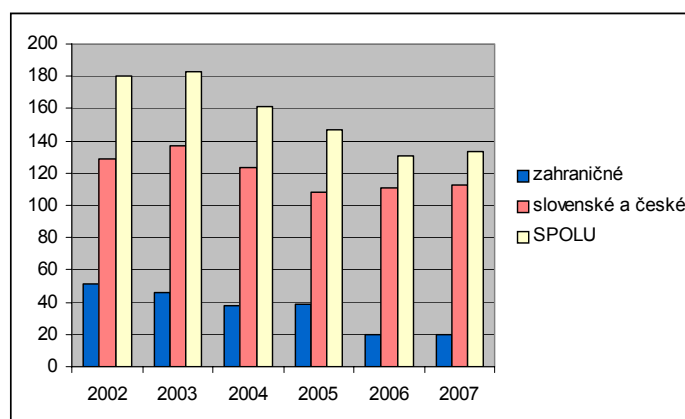
Pracovníci KIC pravidelne sledujú nové tituly periodík z oblasti architektúry, stavebníctva, geodézie a príbuzných odborov, a sledujú informačné zdroje partnerských a odvetvových akademických inštitúcií pre proces akvizície periodík. Doplnkovou službou pre pedagogických a výskumných pracovníkov SvF je zasielanie adresných mailov o nových tituloch odborných časopisov, ktoré knižnica na základe prejaveneho záujmu katedry objedná.

Informačné technológie v posledných rokoch umožňujú sprístupňovať používateľom plné texty časopisov, vrátane archívnych čísiel, aj v elektronickej forme. Knižnica a informačné centrum SvF sprístupňuje pre študentov, pedagógov a výskumných pracovníkov fakulty cca **20 000 titulov odborných časopisov renomovaných svetových vydavateľstiev on-line**, cez počítače Databázového centra KIC, alebo počítače na pracoviskách SvF na základe IP adries.

V najbližšom období bude KIC naďalej rozširovať počet titulov odoberaných odborných periodík z oblasti stavebníctva a geodézie, zahraničných aj domácich, v tlačenej aj elektronickej forme, nakoľko predstavujú najaktuálnejší informačný zdroj pre študentov, pedagógov, vedeckých a výskumných pracovníkov Stavebnej fakulty STU.

Prehľad odoberaných titulov tlačených periodík v období 2002 – 2007

	zahraničné	slovenské a české	SPOLU
2002	51	129	180
2003	46	137	183
2004	38	123	161
2005	39	108	147
2006	20	111	131
2007	20	113	133

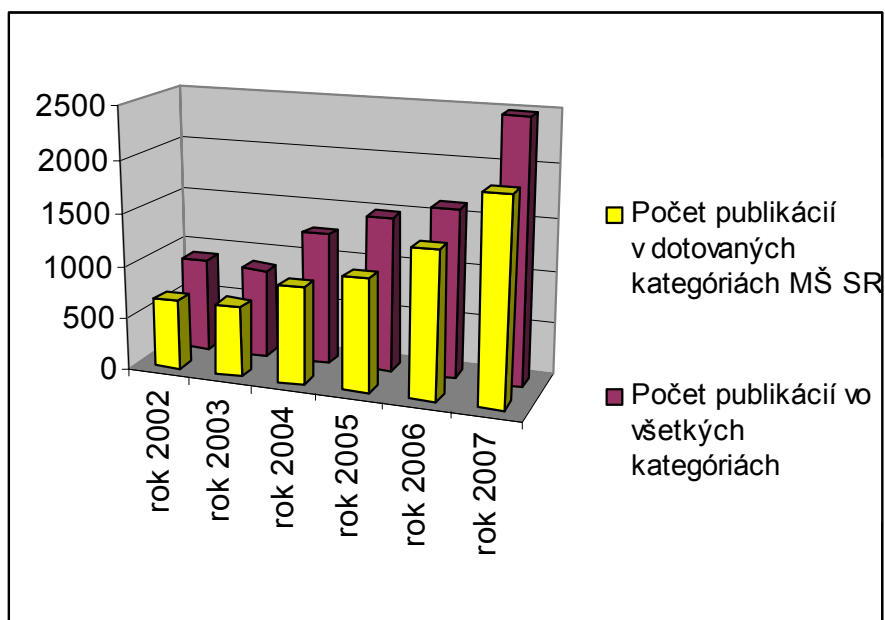

Počet odoberaných titulov tlačených periodík postupne čiastočne klesá, nakoľko Knižnica a informačné centrum SvF sprístupňuje **stále viac titulov** plnotextových elektronických odborných periodík (v súčasnosti 19 531 titulov) **on-line**, s veľkým užívateľským komfortom, vrátane možností vyhľadávania informácie v aktuálnych alebo archívnych číslach periodík, podľa kľúčových slov a iných vyhľadávacích hľadísk.

Evidencia publikačnej činnosti a ohlasov pracovníkov SvF STU

Okruh odborných činností Knižnice a informačného centra SvF sa na základe smernice Ministerstva školstva SR z roku 2005 významne rozšíril o kompletnú agendu evidencie a systematického budovania databázy Evidencie publikačnej činnosti a ohlasov pracovníkov STU od roku 2002 do súčasnosti. Stavebná fakulta STU má spomedzi fakúlt Slovenskej technickej univerzity najvyšší podiel publikačnej činnosti, čo pre KIC predstavuje náročnú úlohu pri prevádzke s extrémne vysokou návštevnosťou a záujmom o poskytované služby.

	rok 2002	rok 2003	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007
Počet publikácií v dotovaných kategóriách MŠ SR	668	675	928	1074	1397	1941
Počet publikácií vo všetkých kategóriách	889	854	1262	1475	1610	2488

Web stránka KIC – www.svf.stuba.sk/kic

Významným prínosom k lepšej informovanosti o nových službách a informačných zdrojoch pre študentov, pedagógov a výskumných pracovníkov Stavebnej fakulty bolo spustenie novej podoby web stránky KIC v roku 2006, ktorá v súčasnosti slúži ako kvalitná informačná brána k odborným stavebníckym informáciám.

Newsletter KIC

KIC vydáva v elektronickej aj tlačenej forme občasník Newsletter KIC, ktorý aktuálne informuje o novinkách z oblasti informačných zdrojov pre pracovníkov a študentov Stavebnej fakulty a tiež pre odbornú verejnosť, ktorá navštevuje web stránky Stavebnej fakulty a KIC.

Celoslovenské odborné aktivity KIC

Ukážkové zvládnutie komplexnej priestorovej modernizácie, súbežne s modernizáciou vybavenia a knižničných a informačných služieb, na úroveň vyspelej európskej akademickej knižnice a informačného centra, je hlavným dôvodom veľkého záujmu odbornej aj širokej verejnosti o návštevu priestorov Knižnice a informačného centra Stavebnej fakulty STU.

Kolektívy odborných knižničných pracovníkov realizujú časté exkurzie do KIC SvF, vrátane významných návštev zahraničných kultúrnych inštitútov a študentov Strednej školy knihovníckych štúdií, ako aj Katedry knihovníctva a informačnej vedy FF UK.

Pracovníci KIC SvF pravidelne zvyšujú svoju odbornosť účasťou na školeniach, seminároch a konferenciách a publikujú v odborných časopisoch. Vedúca KIC, Ing. Silvia Stasselová, je členkou redakčnej rady popredného celoslovenského odborného knihovníckeho časopisu Knižnica (vydáva Slovenská národná knižnica, ISSN 1335-7026), a pravidelne prednáša na slovenských a zahraničných konferenciách.

Vedúca Knižnice a informačného centra SvF, Ing. Silvia Stasselová, bola v roku 2006 už tretíkrát za sebou zvolená na čestnú pozíciu predsedníčky významného odborného profesijného knihovníckeho združenia, Spolku slovenských knihovníkov (zal. 1946). Vďaka odborným aktivitám profesijného združenia v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR a Ministerstvom školstva SR, ako aj zahraničnými knihovníckymi inštitúciami, sa kvalita služieb slovenských knižníc rozvíja v súlade s celosvetovými trendami a požiadavkami informačnej spoločnosti.

V roku 2007 bola Ing. Silvia Stasselová, vedúca KIC, menovaná ministrom kultúry, Mgr. Marekom Maďaričom, za predsedníčku grantovej komisie Ministerstva kultúry SR, v rámci programu „Kultúrne aktivity v oblasti pamäťových inštitúcií“, podprogram akvizícia knižníc.

Ing. Silvia Stasselová bola v roku 2007 menovaná aj členkou Pracovnej skupiny Slovenskej národnej knižnice pre marketing a riadenie knižníc, s celoslovenskou pôsobnosťou.

Medzinárodné odborné aktivity KIC

Odborným ocenením medzinárodného významu je zvolenie Ing. Silvie Stasselovej, vedúcej Knižnice a informačného centra Stavebnej fakulty STU, do výboru sekcie Svetovej knihovníckej federácie IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions pre volebné obdobie 2007 – 2011. Počas 60-ročnej knihovníckej histórie sa na Slovensku takýto úspech podaril doteraz len 2 knihovníckym osobnostiam.

V septembri 2008, v deň 5. výročia otvorenia KIC v nových priestoroch, knižnicu navštívil významný zahraničný hosť Duane Webster, výkonný riaditeľ Asociácie vedeckých knižníc USA, ktorý **Knižnicu a informačné centrum SvF ohodnotil vysokou známkou kvality.**